

ע"פ 1445/23 - ניו גז כרמל בע"מ, עופר עאבד, אברהיםעאבד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 1445/23

לפני: כבוד הנשיאה א' חיות

המערערים: 1. ניו גז כרמל בע"מ
2. עופר עאבד
3. אברהיםעאבד

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על החלטתו של בית משפט השלום בכפר סבא מיום 16.2.2023 ב-בב"נ 20069-10-22 שניתנה על ידי סגן הנשיא ע' פרייז

בשם המערערים: עו"ד יוסף אלברק

פסק-דין

ערעורעלהחלטתו של בית משפט השלום בכפר סבא (סגן הנשיא ע' פרייז; להלן גם: המותב) מיום 16.2.2023 ב-בב"נ 20069-10-22 שלא לפסול את עצמו מלדון בהליך.

1. בחודש אוקטובר 2022 הוגש כתב אישום נגד המערערת 1, שהיא חברה פרטית, ובגדרו נטען כי היא עושה שימוש מסחרי שלא כדין במקרקעין חקלאיים באזור טייבה (תפ"ב (שלום כ"ס) 9282-10-22; להלן: ההליך העיקרי). במקביל הגישה המשיבה בקשה למתן צו הפסקה שיפוטי אשר יורה למערערת 1 ולמנהליה (המערערים 2-3) להפסיק את השימוש במקרקעין נושא ההליך העיקרי (בב"נ 20069-10-22; להלן: הליך הבקשה לצו). שני ההליכים נקבעו

עמוד 1

לדין ביום 29.12.2022 בפני השופט א' שרון.

2. ביום 11.12.2022 הגישו המערערים הגישו המערערים, במסגרת הליך הבקשה לצו, בקשה לדחיית מועד הדין. בהמשך אותו היום קבע השופט שרון כי הדין יידחה ליום 8.2.2023, והוסיף כי עקב שהותו הצפויה בשבתון יתקיים הדין בפני סגן הנשיא פרייז. ביום 22.12.2022 הגישו המערערים בקשה לדחיית הדין בהליך העיקרי, והסבירו כי מחמת תקלה הוגשה בקשתם המקורית רק ביחס להליך הבקשה לצו. למחרת הורה השופט שרון על דחיית הדין בהליך העיקרי ליום 8.2.2023.

3. ביום 6.2.2023, יומיים לפני מועד הדין, הגישו המערערים בקשה נוספת לדחיית הדין, שבה צוין כי המשיבה מסכימה לבקשה והוצעו מספר מועדים חלופיים. מעיון במערכת "נט המשפט" עולה כי בקשה זו הוגשה במקביל בשני ההליכים. בעקבות זאת, בהמשך יום 6.2.2023 נתן סגן הנשיא פרייז החלטות בשני ההליכים: במסגרת ההליך העיקרי נקבע שהדין יידחה ליום 24.5.2023 ויתקיים בפני השופט שרון; ובהליך הבקשה לצו נקבע כי "בשים לב למהות הבקשה, ולזמן שחלף מאז שהוגשה, יש מקום לקבוע דיון חליפי במועד מוקדם יותר מאשר הוצע", וכי על הצדדים להעביר רשימת מועדים מוסכמים בחודשים פברואר-מרץ 2023.

4. המשיבה הגישה ביום 8.2.2023 רשימת מועדים אפשריים מבחינתה. אולם, ביום 12.2.2023 הגישו המערערים הודעה שבה טענו כי בעקבות החלטת בית המשפט, הדין נקבע ליום 24.5.2023 ו"החלטה זו מעולם לא שונתה או בוטלה". כמו כן נטען כי משנקבע שהדין יתקיים בפני השופט שרון, סגן הנשיא פרייז אינו אמור עוד לטפל בבקשות. עוד הלינו המערערים על "התערבות" בית המשפט בהסכמת הצדדים לגבי מועד הדין, וציינו כי "לא מדובר כלל ועיקר בבקשה בהולה" וכי אין מניעה לברר את "הנושא כולו" במסגרת המענה לכתב האישום.

5. ביום 13.2.2023 נתן סגן הנשיא פרייז החלטה בהליך הבקשה לצו, שבה הובהר כי הדין שנקבע ליום 24.5.2023 "רלבנטי לתיק העיקרי בלבד, אשר ככזה אינו מחייב קביעה במועד קרוב", וכי קביעת ההליך העיקרי לדין בפני השופט שרון אינה מחייבת שגם תיק הבקשה יתברר לפניו". עם זאת, המותב הורה למשיבה להבהיר אם "על אף מהות הבקשה נשוא ההליך" היא מסכימה לדחיית הדין בהליך זה ליום 24.5.2023. בהתאם ביקשה המשיבה לקבוע את הדין באחד מן המועדים שפורטו בהודעתה מיום 8.2.2023, והדגישה כי הליך הבקשה לצו "אמור להתברר במהירות יחסית". על רקע זה קבע המותב, בהמשך יום 13.2.2023, כי הדין בהליך הבקשה לצו יתקיים ביום 23.2.2023.

6. ביום 15.2.2023 הגישו המערערים בקשה לפסילת המותב, שבה חזרו על טענתם כי ההחלטה בעניין קביעת הדין ליום 24.5.2023 התייחסה הן להליך העיקרי והן להליך הבקשה לצו, וכי החלטה זו עומדת בעינה. המערערים טענו כי המותב "החזיר התיק [בהליך הבקשה לצו] אליו" למרות שהוא כבר אינו דן בהליך; וכי המותב מצא שקיימת בהליך "דחיפות יתר" עוד לפני שהמשיבה ביקשה לקבוע בו דיון למועד קרוב. עוד הלינו המערערים על כך שטענת המשיבה בעניין דחיפות ההליך הועלתה רק כארבעה חודשים לאחר הגשתו; ועל כך שהמותב הורה על הפרדת הדין בהליכים ועל הקדמת הדין בהליך הבקשה לצו, מבלי שנדרש לטענותיהם בנושא ואף מבלי שנתבקש לעשות כן. לעמדת המערערים, בכך גילה המותב עמדה לפיה "ראה בבקשה דחיפות וצורך דחוף להדרש לה ולהפסיק את השימוש". עוד נטען כי פיצול הדין בהליכים משפיע על נטל ההוכחה שבו תישא המשיבה לשם הוכחת טענותיה.

7. למחרת, ביום 16.2.2023, דחה המותב את הבקשה לפסילתו בהחלטה קצרה שבה ציין כי קידום הליך על ידי בית המשפט אינו מקים עילת פסלות. זאת, כך הודגש, בפרט ככל שהדבר נוגע לקידום הליך הבקשה לצו - "אשר דינו להתברר בסמוך לאחר פתיחתו, מבלי להמתין לבירור ההליך העיקרי, ואשר נפתח כבר לפני כארבעה חודשים". להשלמת התמונה יצוין כי המערערים הגישו בקשת רשות ערעור על החלטה זו לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, אך בהחלטת השופט ע' דרויאן-גמליאל מיום 19.2.2023 הובהר כי בית המשפט המחוזי אינו מוסמך לדון בנושא (עתפ"ב (מחוזי מר') 42879-02-23).

8. מכאן הערעור שלפניי, אשר הוגש תחת הכותרת "בקשת רשות ערעור" אך סווג כערעור בזכות בהתאם לסעיף 77א(ג) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: חוק בתי המשפט). המערערים מעלים השגות שונות על התנהלות המשיבה בהליכים, ובפרט על ה"תרגיל הדיוני" שביצעה המשיבה, לטענתם, עת פיצלה את טענותיה בין ההליך העיקרי והליך הבקשה לצו - אשר נבדלים זה מזה לעניין נטלי ההוכחה המוטלים על הצדדים. המערערים מוסיפים ומבהירים כי הגישו את בקשת הפסלות בעקבות "גילוי דעתו" של המותב ביחס להליך, וכן עקב העובדה שהמותב נעדר סמכות לדון בעניינים לאחר שהליך הבקשה לצו הועבר לשופט אחר. המערערים סבורים כי יש טעם לפגם בכך שהמותב הפריד מיוזמתו את הטיפול בשני ההליכים; "החזיר" לטיפולו את ההליך הבקשה לצו, למרות שכבר אינו דן בהליך; ואף קבע את מועד הדיון מבלי להתייחס לטענות שהעלו בנושא. בכך, לטענת המערערים, "גילה בית המשפט את החלטתו בבקשת [המשיבה] - שהרי שם עצמו לפניו כעמוד האש - ולכאורה עשה מלאכתה עבורה", ובעקבות זאת מתערור חשש שההליך הוכרע עוד טרם שמיעת טענות הצדדים. לבסוף טוענים המערערים כי המותב דחה את בקשת הפסלות "ללא נימוק" ומבלי להידרש לטענותיהם.

9. לצד זאת צוין בכתב הערעור כי המערערים מבקשים לעכב את הדיון בהליכים בבית המשפט קמא עד להכרעה בערעורם. בהקשר זה יצוין, להשלמת התמונה, כי ביום 20.2.2023 הגישו המערערים לבית המשפט קמא בקשה לעיכוב הדיון עד להכרעה בערעורם - אך המותב דחה את בקשתם בציינו, בין היתר, כי להערכתו סיכויי הערעור אינם גבוהים. על רקע זה, ביום 21.2.2023 הגישו המערערים, במסגרת הערעור דנן, בקשה לדחיית הדיון שנקבע ליום 23.2.2023 - ובתוך כך העלו השגות על החלטת המותב מיום 20.2.2023.

10. דין הערעור להידחות. המבחן לפסילת שופט מלשבת בדיון, אשר מעוגן בסעיף 77א(א) לחוק בתי המשפט, קובע כי יש לבחון אם מתקיימות נסיבות שיוצרות חשש ממשי למשוא פנים מצד המותב - ולא שוכנעתי כי טענות המערערים מקימות חשש ממשי כאמור, אף לא בדוחק. בעבר נפסק לא אחת כי החלטות דיוניות שנותן המותב כחלק מניהול ההליך - ובפרט החלטות הנוגעות לקביעת מועדים לדיון - אינן מקימות כשלעצמן עילת פסלות, וכי האפיק הראוי להשגה עליהן אינו בבקשת פסלות אלא בהליכי ערעור מתאימים (ע"פ 687/23 בראלנ' מדינת ישראל, פסקה 8 והאסמכתאות שם (15.2.2023)). בנסיבות העניין, ההחלטה לקבוע מועדי דיון שונים בהליך הבקשה לצו ובהליך העיקרי, כמו גם ההחלטה לקבוע מועד קרוב לדיון בהליך הבקשה לצו - אין בהן כדי להעיד על "נעילת" דעתו של המותב בנוגע לטענות הצדדים. טענת המערערים כי החלטות אלו ניתנו בחוסר סמכות היא טענה אשר מוטב היה לה אלמלא נטענה ומכל מקום, היא אינה נוגעת להליכי פסלות. עוד אציין כי ההשגות שהועלו בהקשר זה אינן מקימות כל חשש ממשי למשוא פנים מצד המותב והוא הדין באשר לטענות המערערים בנוגע להחלטה מיום 20.2.2023 בעניין עיכוב הדיון בהליכים בבית המשפט קמא.

11. בקשת הפסלות התמציתית שהגישו המערערים, התמקדה בטענה נקודתית הנוגעת לקביעת מועדי הדיון בהליכים, ובנסיבות אלו לא ראיתי פגם בכך שהחלטת המותב - המתייחסת לטענה זו והקובעת שאין בה כדי להקים

עילת פסלות - נוסחה אף היא באופן תמציתי.

12. אשר על כן, הערעור נדחה, ועמו נדחית בקשת המערערים לעיכוב ההליכים המתנהלים בעניינם בבית המשפט קמא.

ניתן היום, ל' בשבט התשפ"ג (21.2.2023).

ה נ ש י א ה
